

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és
48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Szép adminisztráció.

„Lassan járj, tovább érsz” — azt tartja a derék és kitünő zombori adminisztráció. Már tudniillik akkor, ha valamelyik *benfentesnek* az érdeke úgy kívánja. (Mert ha például arra adódik kedvező ürügy, hogy egyik-másik függetlenségi polgáron elverhetik a port, oh akkor — köztudomás szerint — villámgyorsasággal szoktak „eljárni” a tisztelt mungó urak.)

Magában véve nem nagy jelentőségű az eset, amelyet itt mostan szövé akarunk tenni. De annyira jellemző és olyan szép fényt vet a zombori „közigazgató” urakra, hogy már csak a kuriozum kedvéért és az utókor épülésére is meg kell azt örökítenünk. Hadd lássák a késő unokák, (akiknek most kellene látniok, azok ügyis behunyják a szemüket) hogy milyen lelkiismeretes pontossággal teljesítették a kötelességüket a mi érdemes előjáróink, az Urnak 1910-ik és 1911-ik esztendejében, a híres „nemzeti munka” áldásos korszakában.

Az a szigorú miniszteri bizottság, amelyik Hunyadmegyében olyan hajmeresztő botrányt süttött ki, hogy porosak voltak a levéltári akták és — Uram bocsá! — döglött legyek találtatódtek az avas foliánsok között, amiért aztán föl is függesztették a vármegye „hanyag” alispánját — valahogy ide ne vetődjön hivatalvizsgálatra, mert amilyen keményen kezeli a fegyelmi hatalmat, még talán statáriumot is ülne itt és menten ide sürgönyöznél — Bali Mihályt.

Történt ugyanis az 1908-ik esztendőben, hogy Schüsler Ferenc zombori cséplőgép-tulajdonos föl szólalt az ellen, hogy a városi rendőrfelügyelő 9 koronás díjakat szed a gépvizsgálatokért, ame-

lyeket hivatalból, ingyen tartozik teljesíteni a közigazgatási hatóság.

Éppen három esztendeje annak, hogy e panaszos föl szólalás tárgyában megindult a hivatalos processzus. Két hosszú esztendő telt el, amíg a miniszter döntött a dologban; s addig a rendőrfelügyelő vígan szedte a géptulajdonosoktól az illetéktelen salláriumot.

Végre 1910. év augusztus 13-án, 97626/1910. sz. a. kiadta a belügyminiszter azt a rendeletet, amely megállapítja, hogy a rendőrileg teljesített gépvizsgálatokért díjak és költségek a magán felek terhére föl nem számíthatók. Ezzel végének kellett volna szakadni a régi abuzusnak; sőt a természetes konzekvencia az lett volna, hogy a városi hatóság fizettesse vissza a rendőrfelügyelővel a jogtalanul beharcsolt díjakat.

De mi történt? Hát, az a kis furcsaság történt, hogy az 1910. augusztus 13-án kelt miniszteri rendeletet a városi hatóság 1910. év szeptember hó 6-án 13911/1910. kig. sz. a. továbbította ugyan a városi rendőrkapitánysághoz; de az utóbb nevezett potentát egyszerűen eltette azt a jégre és csak mostanában látta jónak onnét elővenni.

Igenis, nem volt elég, hogy több mint két évig húzták-vonták az ügyet a különböző hivatalos retortákon keresztül, hanem még ehez azt is hozzáfűzték, hogy a perdöntő miniszteri rendelet 1910. szeptember 6-tól egészen 1911. június közepéig mindig úton volt; s több mint 8 hónap kellett arra, hogy a városházától az érdekelt panaszos kezéhez eljusson.

Elbújhat hát Petőfi a maga Pató Pál urával. Az kismiska a zombori rendőrkapitánysághoz képest. Jöjjön ide Zomborba, majd itt megtanulja, hogy

mennyire „ráérünk”, ha valamit húzni-halasztani akarunk.

Ez a páratlanul furcsa eset egy pillanatra azt a gondolatot adta nekünk, hogy talán föl kellene rá hívni a főispán figyelmét. Hiszen ő sokáig volt közigazgatási tisztviselő; amint tudjuk, pontosan teljesítette is a kötelességét s alaposan ért az adminisztrációhoz. Mindenképpen kompetens tehát arra, hogy megítélje ennek az „ügykezelésnek” a botrányos mivoltát; s akár a számonkérőszék útján, akár a szokásos hivatalvizsgálat alkalmával, vagy időközileg is módjában és hatalmában lenne a Blagojevits-rendszer követőinek a nyaka közé csördíteni.

Mindazonáltal — érett megfontolás után — illő tisztelettel arra kérjük a főispán urat, hogy, az Isten szerelméért, valamiképpen el ne olvassa ezt a kis cikket. Mert — őszintén megvallva — attól tartunk, hogy esetleg berendelné a főszolgabírákat tanfolyamra a városházához, hogy vegyenek ott leckét a gyors és pontos adminisztráció szövevényes titkaiból. Attól pedig mentse meg a Gondviselés a járások közönységét. Van azokon, szegényeken, Isten csapása és közigazgatási „áldás” ügyis elég.

A polgármester felsülése.

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról a mesterkedésről, (bizvást nevezhetnők kotnyeleskedésnek is,) amit a polgármester a vízvezeték és csatornázás dolgában elkövetett.

Elmondottuk, hogy a városfejlesztési és beruházási munkálatok előkészítésére és végrehajtására hivatott huszas bizottság háta mögött tárgyalásba bocsátkozott s terveket és költségvetést készített a világítási és vízmű részvénytársasággal és megkísérelte az ügyet, a

Házigombairtó- és mázolóvállalat Nagybecskerek.

Uj!

PELIKÁN UDAY G. — Iroda: Écskai-út 17.

60 7-6

Uj!

Mázolásra teljesen kész festékek szállítása,

Házigomba és falpenész kiirtása, épület- és ácsfák impregnálása, zománcozások, hézagmentes falburkolatok előállítása.

Speciális anyagaink:

PEF és VITRALIN viharálló és mosható, homlokzatok és belső helyiségek meszelésére.

GYÉMÁNTFESTÉK mindennemű fatárgyra.

BAZALTFESTÉK

rozsda elleni, viharálló és mosható, homlokzatok és belső helyiségek meszelésére.

ODEKROLEUM carbolineum helyett.

BESSEMERFESTÉK

rozsda elleni, viharálló és mosható, homlokzatok és belső helyiségek meszelésére.

Mikrosol, Pyricit, Padlólakk, Kád-zománc, Vízartályfesték stb.

Felhasználás

célja közlendő,

mintamázolat színekártya ingyen és bérmentve.

pénzügyi és gazdasági bizottság útján, a keresztlévitel stádiumába csempészni; ami egyértelmű volna a huszas bizottság félretételével. Figyelmeztettük a huszas bizottságot és annak elnökét, a főispánt, hogy ezt a manővert erélyesen és keményen kontraktarizozza, mert ha az első lépésnél engedékenységet tanúsít, úgy el lehet rá készülni, hogy a polgármester alattomban kicsavarja a kezéből és magához ragadja a vezetést; ami épúgy ellenkeznék a törvényhatóság intenciójával, mint a város jól felfogott érdekével.

Tudvalevőleg a polgármester június 17-re hívta össze a pénzügyi és gazdasági bizottság tagjait, azzal az értesítéssel, hogy a világítási és vízmű részvénytársaság megbízott képviselői előterjesztési kívánják az általuk készített munkálatokat és számításokat. Meghívta — amint halljuk — erre az alkalomra magát a főispánt is.

A főispán azonban egyszerűen ignorálta a meghívást; amiből — ha a sorok között tudna olvasni — megérthette volna a polgármester, hogy a főispán nem tartja kompetensnek a tárgyalásra az összehívott urakat.

A pénzügyi és gazdasági bizottság tagjai közül néhányan megjelentek ugyan; de a polgármester és a vállalkozó megbízottai elmondhatták, hogy: „Adtál Uram anketet, de nincs köszönet benne.“ Mert a vállalkozó megbízottai előterjesztették ugyan a munkálatot, (amely, közbevetőleg legyen mondva, jó borsos költségvetést foglal magában, noha egyébként szépen ki van dolgozva,) de a megjelent pénzügyi és gazdasági bizottsági tagok semmi érdemleges tárgyalásba nem bocsátkoztak velük, hanem aperte kijelentették, hogy az egész dolog első sorban a huszas bizottsághoz tartozik.

A polgármester tehát kudarcot vallott az illetéktelen beavatkozással; aminek, a szóbanforgó nagy érdekek szempontjából, mindenesetre örvendeni kell. De ezzel még nem érheti be a tekintélyében megbántott és missziójában megháborított huszas bizottság. Neki nemcsak a saját jogköre védelmében, hanem közérdekből is kötelessége az illetéktelen és alattomos beavatkozást kategorice visszautasítani és a jövőre nézve minden hasonló kísérlettől a polgármestert komolyan eltiltani.

A villamossági és vízmű részvénytársaság, valamint mindenféle vállalkozók pedig, ebből az esetből kifolyólag vegyék tudomásul, hogy a városfejlesztési és beruházási munkálatokra vonatkozólag csak a huszas bizottsággal lehet és szabad tárgyalni. Minden egyéb tárgyalás, még ha a polgármester szerepel is benne, sőt annál inkább, ha ő szerepel, csak — füst és pára.

Felhívás

Bacsodrog vármegye t. gazdaközönségéhez!

A földnek megyénkben beállott óriási értékelődése és ezzel kapcsolatban a hasznosítók emelkedése a gondos gazdát azon kérdés elé állítja, hogy a gabona- és kukorica-árak esetleges csökkenése alkalmával nem kell-e a föld árának hanyatlásától vagy a föld járadé-

kának csökkenésétől tartania; ezen aggodalom valamennyiünkre azon feladatot rója, hogy utat és módot találjunk arra, hogy a belterjesebb művelési rendszerre való áttéréssel a föld árának és járadékának beállható csökkenését és ezzel a megyénkben az utóbbi évek alatt felvirágzott jólétnek hanyatlását megakadályozzuk.

Ilyen művelési ágként elsősorban a *cukorrépa-termelés* ajánlkozik, melynek Európa legelső kultúrországainak mezőgazdasága köszöni fellendülését és jövedelmezőségét és mely művelési ágnek egyedül tulajdonítható, hogy ezen vidékek földjáradéka nem marad alatta megyénk földjáradékának, dacára annak, hogy termékenységükre nézve sokkal kedvezőtlenebb helyzetben vannak.

Három év óta a mi megyénkben is tekintélyes területeket vetettek be cukorrépával és mindazok a gazdák, kik ezen növényvel foglalkoztak, egyetértének abban, hogy megyénk talaja és éghajlata viszonyai annak természetére kiválóan alkalmasak, úgy, hogy aránylag *könnyű* munkával a répának *menyiségileg* kielégítő eredménye biztosra vehető. Megyénk majdnem valamennyi cukorrépát termelő gazdája évről-évre nagyobb területet vetett be répával, némelyikük répatermelését sokszorosan is megnagyobbította:

A répatermelésnek szembeszökő előnyei röviden a következők:

1. A gabona- és kukorica-árak hanyatlásától lényegében mentes váltógazdaság berendezésének lehetősége és egyúttal a föld értékének és járadékának emelése, még pedig:

a) megfelelő répa-beváltási árak néhány évre való biztosításával;

b) a répatermő területnek nagyobb tiszta jövedelme a kukoricával és gabonával bevetett területtel szemben, még magas gabona- és kukorica-árak mellett is;

2. A *talaj javítása* a répaterméssel járó jobb művelés és a mélyszántás által, miáltal a talajnak nagyobb rétege válik termővé. Ezzel elérjük, hogy:

a) répa után a gabonaneműek nagyobb hozadéka tapasztalható;

b) hogy a jól megmunkált föld jobban képes a légköri nedvességet elraktározni, úgy, hogy a répa után következő termények sem túlságos nedvességtől, sem nagy szárazságtól nem szenvednek oly mértékben, mint a répa-művelésből kizárt talajban, úgy, hogy répa-földeken a gabonaneműek mindig *biztosabb* termést eredményeznek.

3. A cukorrépa-termeléssel vidékünk *odaváló munkásainak* és különösen azok családjainak az év *mintegy 100 napján át új kereseti módot nyújtunk* s így a munkálatok szaporításával a munkás és családja részére elejét vesszük a kivándorlás szükségességének és a visszavándorlást lehetővé tesszük. Minthogy a répatermelésnél asszonyok és gyermekek is jól foglalkoztathatók, sőt bizonyos munkákra előnyösebben használhatóak, az egész munkás-család részére teremtünk munkálatokat.

4. Az igás- és hízómarha etetése takarmánynövények termesztése nélkül lehetséges, mivel a cukortermelés *hulladékai bőséges, tápláló és olesó takarmányt* szolgáltatnak.

Mindezek az előnyök arra birták megyénk alulírott gazdáit és gazdasági egyesületeit, hogy az alulírott szakemberek és tőkepezések érdeklődését megyénkbe irányítsák és az alulírott bankokkal és az eszéki cukorgyárral, mely a répatermelést nálunk meghonosította, megfelelően biztosított megállapodást létesítettünk, mely szerint egy legközelebb *5 millió korona*

teljesen befizetett részvénytőkével alapítandó részvénytársaság megyénknek valamelyik legközelebb *megállapítandó helyén* répacukorgyárat fog építeni. Az építés helyének megválasztásánál a vasúti és hajószállításra, valamint a vízbeszerzésre való alkalmasság mellett főképpen azon szempont lesz mértékadó, melyik vidék fogja *nagymérvű meghonosított répatermelésével* a vállalat felvirágoztatásának legjobb biztosítékát nyújtani. A gyár már 1912. év őszén fogja üzemét megkezdeni, ha sikerül ez év június végéig *legalább 7.500 kat. hold répatermelést* 1912—1917. évekre megyénkben a következő feltételek mellett biztosítani:

A gyár átveszi a répat a magyar királyi államvasuti és valamennyi helyi érdekű vasuti vonalnak megyénkben levő állomásain, vasuti kocsiba rakva és a Ferencz-csatorna állomásain hajóba rakva. Az átvételi ár a tisztelt répatermelőkkel a megtörtént bejelentés után községenként fog az alapító bizottsággal egyetértőleg megállapítani és ajánlatos *minél nagyobb területet* bejelenteni, mivel ezzel a gyár általános költségei és átvételi költségei csökkennek és így a gyár képes lesz *magas árat* engedélyezni.

A gyár a termelőknek kívánságukra minden beszállított tisztasúlyú métermázsa répa után megfelelő mennyiségű friss szeletet fog rendelkezésére bocsátani és azon termelők részére, kik díjszabásilag távol esnek a gyártól, szelet-szártó berendezés létesítésével lehetővé fogja tenni, hogy szeletjárandóságukat szártott szeletek alakjában vegyék át.

A gyár kedvezményes áron bocsátja a termelők rendelkezésére a vetőmagot, melyből katasztrális holdanként mintegy 15 kg. szükséges, az esetleges utánvetéshez szükséges magot pedig díjtalanul szolgáltatja.

A gyár a répavetés kikelése után minden év április 15-től fogva bevetett holdanként 80—100 korona művelési előleget nyújt a termelőknek.

A részvénytőke az érdekelt tőkepezések részéről teljességében jegyezve van, miért is a termelők a részvényjegyzésben résztvenni nem kötelesek; szabadságukban áll azonban, hogy a részvényjegyzésben részt vegyenek és ilyen termelőknek a részvényekben való részesedésük a répával bevetett földjeik arányában *névértékben* fog felajánlatni.

Felhívjuk tehát megyénk tisztelt gazdáit, hogy a *megyei cukorgyár* alapításának kedvező alkalmát ragadják meg és minél számszerűbben vegyenek részt minél nagyobb területtel a szükséges répamennyiség biztosításában.

Az erre vonatkozó szerződések minden helységben a község házában tekinthetők meg és a községi jegyző urakat kérjük, hogy az aláírásokat olyképen gyűjtsék, hogy az összes aláírt szerződések június hónap utolsó hetében beszedhetők legyenek.

Az esetleg szükséges felvilágosításokért minden termelő a gyár megalakulásáig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz, a Ferencz-csatorna gőzhajózási részvénytársasághoz, vagy az Eszéki cukorgyárhoz, vagy pedig az alulírott alapító bizottság bármely tagjához fordulhat.

Budapest, 1911. május 23-án.

Vojnits István s. k., Bácsbodrog vármegye és Zombor város főispánja. *Latinovits Pál* s. k., a Bácsmezei Gazdasági Egyesület elnöke, ny. főispán, nagybirtokos. *Tárczay Dezső* s. k., a zombori járás főszolgabírája. *Falcione Lajos* s. k., zombori nagybirtokos. *Dr. Dungserszky Gedeon* s. k., országgyűlési képviselő, nagybirtokos. *Báró Hammerstein Richárd* s. k.,

nagybirtokos. *Kiss Gyula* s. k., óverbázi községi jegyző, a Bácsmezei jegyzők egyesületének elnöke. *Oberländer Fülöp* s. k., újverbázi nagybirtokos. *Spitalsky József* s. k., az eszéki cukorgyár alelnöke. *Legifj. Szemző István* s. k., kerényi nagybirtokos. *Virány Sámuel* s. k., nagyiparos. *Weismayer Oszkár* s. k., a Horvát országos bank alelnöke. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank: *Lánczy* s. k., *Fellner* s. k. Első Horvát-Szlavon Cukoripar Részvénytársaság: *Mihalovich* s. k., *dr. Aczél* s. k. Ferenc csatorna Részvénytársulat: *Longley* s. k., *Yaxley* s. k. Ferenc csatorna Gőzhajózási Részvénytársaság: *Yaxley* s. k.,

HIREK.

A karmeliták előkelő vendége. Június hó 20-án nagy és előkelő vendége érkezett a zombori karmelita rendháznak. P. Ezechiel a sanctissimo Corde Jesu, a karmelita rend Rómában székelő „Prepositus” (vagy Ordinis) „generalissimusa” Palesztinából, ahol a Carmel-hegyen lévő ősi kolostort látogatta meg, titkára kíséretében Zomborba érkezett. — A zombori karmeliták vikáriusa a vasútnál várta az illustis vendéget, két fényes díszhintóval: Fernbach Péter és Alföldy Gézáné úrnő fogataival. Az első hintóban a vikárius és a titkár, a másodikban pedig maga a generalissimus foglalt helyet; aki spanyol származású, körülbelül 50 éves, dús szakállt és bajuszt viselő férfiú. A megérkezéskor a tisztelet jeléül megszólaltak a karmelita templom összes harangjai. Magas vendégüket a kapuban fogadták és mély hódolattal üdvözölték a zombori rendház összes tagjai. Azután valamennyien a templomba vonultak, ahol Te Deum volt. Isteni tisztelet után az oltárhoz ment a generalissimus, leült és egyenként fogadta a rendház összes tagjainak kézcsókját; majd a testvériség jeléül megcsókolta valamennyit. Végül ékes latin nyelven üdvözlő beszédet intézett hozzájuk. Azután egész kíséretével bevonult a kolostorba. Mint halljuk, a magas vendég néhány napot tölt a zombori rendházban.

Zászlóavatás és Fernbach Károlyné ünneplése a női ipariskolában. A Bácsbodrog megyei háziipari szövetség, az általa fenntartott női ipariskolában — mely tudvalevőleg Fernbach Károly volt főispán köztisztviselőben álló neje nemes buzgóságának és áldozatkészségének köszöni lételet — szép ünnepélyt rendez június 25-én, vasárnap a városháza nagytermében és az iskola helyiségében. Dél előtt fél 11 órakor ugyanis ünnepélyesen fölvatja díszes zászlaját a városháza nagytermében, azután pddig a női ipariskola helyiségében leleplezi Fernbach Károlynékat, az iskola alapítójának arcképét. Az ünnepély programja a következő: 1. Szózat. Énekli az iparos dalárda. 2. Magyar leányok, Erdélyi Zoltántól. Szavalja Szegedy Mariska, a női ipariskola növendéke. 3. Zászlóavatás beszéd. Mondja Prokópy Imre, felső keresk. iskolai tanár. 4. Himnusz. Énekli az iparos dalárda. — Az arcképleplezésen az ünnepi beszédet Rácz Soma, főgimnáziumi tanár mondja. Mindkét ünnepélyen az iskola barátait és az érdeklődőket szívesen látja az iskolát fenntartó Bácsbodrog vármegyei háziipari szövetség elnöksége.

A zombori állami népiskola. Mindössze egy tanévre tekinthet vissza a zombori állami népiskola, amely tudvalevőleg az ágost. evang. iskolából alakult át — de ez alatt a rövid idő alatt is, úgy a nevelés, mint az oktatás tekintetében igazán örvendetes eredményt ért el, ami az iskolában alkalmazott egyetlen tanító-

nak, Lombos Albertnek érdeme. Június 16-án volt az állami iskola nyilvános vizsgája, 18-án pedig az évszázó ünnepély ment végbe, az érdekeltek szülőknél és intelligens közönségnél a jelenlétében. Kár, hogy sem a tanfelügyelőség, sem az iskola-gondnokság elnöksége nem érdeklődött sem a vizsga, sem az évszázó ünnepély iránt. Nagy és nemes élvezetből fosztották meg magukat. Aki megjelentek, azok jóleső örömmel tapasztalták, hogy Lombos Albert tanító — noha hat osztállyal volt kénytelen vesződni — a tanításban olyan briliáns sikert produkált, ami a legkövetelőbb igényeket és a legmesszebbmenő várakozást is fényesen túlszárnyalta. Az apróságok az egész tananyagban tökéletesen otthonosak voltak, s olyan pompás feleleteket adtak, hogy gyönyörűség volt őket hallgatni. S amire mi különös súlyt fektetünk, az az, hogy az iskolát vallásérkölcös és hazafias szellem hatja át; ami igbzan mintaserűvé teszi az intézetet és annak gyors fejlődését biztosítja; kivált, ha az illetékes tanügyi hatóságok nem tekintik mostohá gyermeknek, hanem a kellő istápolásban részesítik, s az érdemes tanító iránt is megfelelő méltánylást tanúsítanak.

A hódolati komédia. Kár, hogy a halottak néha föl nem támadnak egy kicsit. Hadd látnák, hogy a késő unokák mennyire túlszárnyalták őket. Leckét vehetne például a tréfacsinálásból Khuen-Hédervárytól az a római kényúr, aki annak idejében — konzulnak nevezte ki a lovát. És a hajdani Bizánc népe eljöhethet ide a Bácskába — szervilizmust tanulni... Mindez pedig abból az alkalomból jutott az eszünkbe, hogy a megkegyelmesített Vojnits báró előtti hajbókolás ízléstelen komédiájának immár a harmadik fölvonása is lejátszódott június 19-én, Szabadkán, őexcellenciája fő- és székvárosában. Rendben folyt le minden. A scenirozás pompásan sikerült, a kiállításra sem költséget, sem fáradságot nem kíméltek. A szereplők: főispánok, képviselők, előkelő urak, udvari emberek, kivezényelt tisztviselők, eunochok, szolgák, népség, pretorianusok. Elhangzottak az obligát szónoklatok; elhangzott az „ünnepelt” lapos, üres és szellemtelen válasza; miközben nem hiányzott a „csöndes derűtség” sem. Akkor futott ez végig a tisztelegő sorokon, mikor az „ünnepelt” nagy ember államfértiui komolysággal arról beszélt, hogy ő és a gárdája mindenkori, pártállásra való tekintet nélkül, kizárólag a közérdeket szolgálják, önzetlenül és részrehajlatlanul, amint illik egy puritán erkölcsű párthoz. Hangtalan kacagás kíséretét a hipokrita mondást. „Szépen pártatlanok és önzetlenek vagyunk mi” — mormogták kaján vidámsággal a bajuszuk alá az urak; de az általános derűtséget éljenzéssel maszkírozták. Azután következett a szokásos etetés. A menü kitűnő volt; a „talpak” és a „tányérok” jóízűek valának; csak a pezsgő volt egy kicsit ordináré. Egyéb baj nem történt... A komédiának azonban még nincs vége. A negyedik fölvonás következik a — jövő hónapban. Mert a bizantinizmusból lehet sok, de elég — soha.

Érettségi vizsgák a zombori középiskolákban. Az érettségi vizsgák most folytatók le a zombori középiskolákban, a következő eredménnyel: *A felső kereskedelmi iskolában* érettségire jelentkezett 30 növendék. Ezek közül jelesen vizsgázott 1, Schweiger Vilmos, jól 8, kielégítően 20, javító vizsgára utasított 1. *A zombori állami főgimnáziumban* vizsgára bocsáttatott 21. Ezek közül jelesen érett 2, Bárczy Géza és Vass Zoltán, jól 4, kielégítően 11, javító vizsgára utasított 4.

A bácsmezei női ipariskola kiállítása. Mint a minap már jelentettük, a bácsmezei női ipariskola kiállítása június 18-án nyílt meg, az intézet helyiségében. A kiállítást az elnök, dr. Eperjessy Béláné úrnő nyitotta meg, nagy és előkelő — többnyire hölgyekből álló — közönség jelenlétében. Általános tetszést aratott a kiállítás, melynek fényes sikerét, a kézi munkákra nézve Lakner Emília igazgató-tanítónő, a rajzok és festményekre nézve pedig Király Lajos főgimnáziumi tanár buzgalmának, szakértelmének és odaadó fáradozásának lehet köszönni. Különösen föltűnést keltettek: Vidovits Mariska, Mészáros Hermina és Török Magda gyönyörű kézimunkái, valamint Kompóth Rózi művirág készítményei. — Melegen ajánljuk mindenkinek, hogy tekintse meg a kiállítást, mely június 25-ig marad nyitva.

Táncmulatság. A női ipariskola zászlóavatási és alapítójának arcképleplezési ünnepe alkalmából folyó hó 25-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel, az „Elefánt” szálló termeiben táncmulatságot rendez. A belépődíj 1 korona.

Színészet Zomborban. Polgár Károly, a „Délvidéki színikerület” igazgatója, társulataival a napokban Zomborba érkezik és június 29-én, csütörtökön megkezdí előadásai sorozatát a „Vadászkürt” szálló kerthelyiségében berendezett nyári színházban. — Csütörtökön, bemutató előadásul a „Cigány szerelem”, Lehár Ferenc operettje kerül színre, bértetfolyamban. Az előadások kezdete este 8 órakor, délután 4 órakor.

Üdülőhelyek a Székelyföldön. A marosvásárhelyi székelytársaság által a Székelyföld több mint 20 egészséges helyén berendezett üdülő helyről szóló ismertetést ez év tavaszán oly nagy tömegben kérték, hogy újult kiadás szerkesztése vált szükségessé, amely a napokban már el is hagyta a sajtót. Tanítóknak, tanítónőknek és szerényebb díjazású hivatalnokoknak ingyen küldi meg Szentgyörgyi Dénes, a székelytársaság titkára Marosvásárhelyen.

Csendélet Szilágyiban. Mint értesülünk Szilágyi községben, f. hó 13-án este véres verekedés volt. Ugyanis Nagy Sándor és Szőlősi András régiebb idő óta hadilábon állottak egymással. Kedden este, midőn Nagy Sándor több jó barátja társaságában hazafelé igyekezett Szőlősi neki esett s ütlegelni kezdte. Természetesen Nagy sem hagyta magát, hanem Szőlősit úgy ütötte agyba-főbe, hogy azt a vér minden oldalról elborította. Szőlősi ekkor hazament, hogy fejét és véres arcát lemossa. Lakásán a bosszúból hevítve, kaszárt ragadt s ki ment azzal, hogy Nagy Sándort ott, hol találja megöli. Ugyis tett. Mikor Nagy Sándort elérte — ki gyanútlanul ment most már haza — kaszájával oldalába vágott. Nagy Sándor az ütés következtében oly erős sérülést szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani, ahol most a halállal vívódik. Szőlősit a csendőrség le tartoztatta és átadta a zombori kir. ügyészségnek. A nyomozás és vizsgálat folyik.

A bezdáni munkások mulatsága. Bezdánból írják lapunknak: A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének bezdáni 33. számú fiókpénztára 1911. évi június hó 25-én, Bezdánban, az „Etelka sziget”-en, saját különalapsa javára júniást rendez a következő műsorral: 1. Riadó, reggel 4 órakor. 2. Indulás délelőtt fél 10 órakor az olvasókörből, átkelés a mézskemencénél. 3. Nappali tréfás előadások és tánc. Este lampionos körmenet, utána kivonulás a Szabadi-féle vendéglőbe. 5. Tánc reggelig.

Alapítványi hely honvéd-árvák részére. A néh. ifj. báró Rudits József és özv. Szász Júlia által a m. kir. honvéd-legénységi egyének árváinak neveltetésére létesített alapítványból ezen árvák részére a szegedi városi árvaházban fenntartott egy hely megüresedvén, arra pályázatot hirdet a városi tanács. Ezen helyre igényt tarthat azon m. kir. honvéd-legénységi egyén árvája, aki életének 5. évét betöltötte, de a 12. évét túl nem haladta, vagyontalan, az atyja után Bácsbodrog megyében, beleértve Baja, Szabadka, Újvidék és Zombor városokat is, bír illetőséggel, és pedig: első sorban kiszolgált altisztek teljes árvái, ezen hiányában másodsorban kiszolgált altisztek apátlan árvái, ezen hiányában harmadsorban bár-

mely honvédség kötelékében szolgált legénységi egyénnek teljes árvái. Az adományozás joga a m. kir. honvédelmi minisztert illeti, és az adományozott az alapítvány élvezetében mindaddig megmarad, amíg az árvaházban való neveltetése és tartása az árvaház szabályai szerint koránál fogva alkalmas. Felhívtnak az igényjogosultak hozzátartozói, hogy a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz intézett folyamodványukat illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal, mely utóbbiban a testvérek neve és kora, az esetleges hagyaték, valamint az árva törvényes vagy kirendelt gyámjának lakóhelye is feltüntetendő, a felveendő árva születési anyakönyvi kivonatát, egészségi állapotát feltüntető orvosi bizonyítvánnyal és végül az apának elhalálozását igazoló halotti levél és az árva himlőoltási és legutolsó tanévi iskolai bizonyítványával felszerelve folyó évi július hó 31-én Zombor sz. kir. város tanácsához nyújtásuk be annál is inkább, mert ezen határidőn túl beérkezett folyamodványok figyelembe vételére nem fognak.

Ki akar rendőr lenni? A megüresedett városi 2 gyalog- s a netán időközben megüresedő lovas- és gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet a főkapitány s felhívja azokat, kik ezen évi 760 kor. készpénzfizetéssel, 40 kor. csizmapénzzel, természetbeni ruházattal és felszereléssel, a lovasrendőri ezenkívül 240 kor. lótarthatási átalánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg írt, a városi orvos által kiállított bizonyítvánnyal, honossági, erkölcsi bizonyítvánnyal és egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Hauke Imre polgármesterhez címezve, a főkapitánynál legkésőbb 1911. évi július hó 15. napjáig személyesen adják be. A kinevezésnél az 1873. évi II. t.-c. értelmében az igazolványos altisztek elsőbbségben részesülnek. Az ezen állásra kinevezendő egyén 3 havi próba idő után — ha ezen idő alatt megfelelő előmenetelt és magatartást tanúsított — lesz véglegesen kinevezve. A javadalmazás a próba idő alatt utólagos, véglegesítés után pedig előleges havi részletekben fizetetik.

A közönség köréből.

A topolyai főszolgabíróról.

Kossuthfalváról kértek föl bennünket a következő panaszos felszólalás közlésére:

Igazán hallatlan, amit a topolyai főszolgabíró, a megyének legidősebb tisztviselője, pacséri Császár Péter az újabb időben cselekszik.

Dacára annak, hogy mint mindenkori talpnyalója az uralkodó pártnak, a mostani Jupiter tonans által pensionáltatik, hogy helyébe jobb mungó kerülhessen, — Császár a kossuthfalvai újabb bíró választáson, felsőbb parancs folytán oly egyént erőszakolt a bírói állásra, akinek sem ingó, sem ingatlana nincs, hanem családja kegyelméből tengeti életét, — pedig törvény szerint a község vagynáért felelősséggel tartozik.*)

S mi történt most 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor? A főszolgabíró engedélyével Csizmadia, egyik szocialista vezér, a főtéren, tehát a két templom közelében népgyűlést tart és a vallás ellen agitál éppen akkor, mikor mindkét templomban istentisztelet van. Nem mebotránkoztató-e ily eljárás? Az egyház támadóinak meg van engedve ily hallatlan, vallás ellen izgató népgyűlés tartása; de kérdem, meg fogná-e ugyanezen hatóság ugyanezt engedni a függetlenségieknek, ha kérnék? amit azonban soha semmi függetlenségi érzelmű magyar ember meg nem tenne, hogy felebarátját vallása gyakorlásában gátolja, vagy pláne viselkedésével mebotránkoztassa.

Kossuthfalvai.

*) Ez meg lett felelősséggel, de kérdés, hogy a főszolgabírói hivatal egyáltalán beküldi-e a megyéhez e felelősséget, s ha igen, mikor? — Bizonyára akkoráig elhúzódik, míg a községi teljes restauráció ideje el fog érkezni, ez pedig folyó évi december hava.

Felelős szerkesztő: PINTER GYULA.

HIRDETÉSEK.

FIATAL

hivatalnok vagy hivatalnoknő

lehetőleg 1—2 évi áruüzleti gyakorlattal felvétetik:

Weidinger S. és Zs. cégnél
Zomborban.

Írásbeli ajánlatok a cég irodájában délután 3—4 óra között személyesen is átnyújthatók.

Házeladás!

A Bezdáni-út 43. számú ház szabad kézből eladó, esetleg kiadó.

Bővebbet Spitzer Márk és fia bankházában Zombor.

Ha célt akarunk érni:
HIRDESSÜNK A

Bácsmezei Függetlenség

című politikai lapban.

Hirdetések felvétetnek

A KIADÓHIVATALBAN:

Erzsébet-körút 13. szám alatt,
valamint:

KOLLÁR JÓZSEF

könyv- és papírkereskedésében

ZOMBORBAN.

HUNGARIA - FÜRDŐ
ZOMBOR.

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2-től 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak minden nap — vasárnap délután kivételével — használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Nyomatott Kollár József könyvnyomdájában Zomborban.

ÉRTESÍTÉS.

A Sztanisicsi ***

*** Takarékpénztár

ŐRSZÁLLÁSON,

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból a Hollandi Életbiztosító Részvénytársasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére.

A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését bármikor beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt azonnal a Sztanisicsi Takarékpénztár Részvénytársaságtól kezéhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban lévők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Biztosítani szándékozók felvételre jelentkezhetnek Lederer Leó bankházánál. Szóbeli felvilágosítással készségesen szolgál az intézet jogtanácsosa dr. Baloghy Ernő zombori ügyvéd.

SZTANISICSI TAKARÉKPÉNZTÁR
Őrszállás.

84-3-1

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonkénti elérhető jövedelem 300—600 K.

Hecht Bankház Részv.-Társ.

BUDAPEST, Ferencziek tere 6.

89-74